

MARCIUS TIZENÖTÖDIKE.

Csütörtök

67. szám.

Pest, június 1, 1848

Nem kell táblabíró politika.

Az Unio maj. 30-án d. u. 4 óra-
kor az erdélyi országgyűlésen elfogad-
tatott: a kövelek utban vannak.

Programm.

Van szarencsénk az olvasó közönséget érte-
síteni, hogy lapjainkat a jövő félévre is rendszeren
folytatni fogjuk.

Közepette a legmóltatlanabb megtámadások-
nak azt hisszük magunkról, hogy nyugodtan és
repdületlenül állunk.

Az első pillanatokban, midőn a megtámadás
hangjai a vidék minden részeiből felénk torulának
lelkünkben mély fájdalmat éreznék. Lehet-e saj-
gőbb fájdalom mint félreértetni, kárhóztatva lenni
azoktól, kiket mint hazánkfiat a szeretet véghe-
tellenességével kívántunk karjaink között tartani.

Mi ezen kellemetlen emlékezetű napokban át-
visgáltuk lapjaink korábbi számait s az eredmény
az lön, hogy megnyugodtunk.

A zajt ezer összejövő körülményeknek, tulaj-
donítottuk: a féltékenységnek, kik elég hibásan
szavaink nyílt hangját károsnak hitték ifju sza-
badságunk megerősítésére nézve. Táblabírói vas-
kalaposságnak, kik elég szegényül azt hitték,
hogy a mit nem ők mondanak, tesznek, annak ok-
vetlenül rossznak kell lenni. — Rossz akaratot nem
akarunk senkitől feltenni.

Lapjaink első gyümölcse a sajtószabadság-
nak. — Azon napon, mellyben az első szám este
megjelent, reggel még eszünkben sem volt, hogy
lapot adjunk ki.

Az egész egy gondolatszülemény.

Midőn mi lapjaink által először kezdtünk a
közönséghez szólani, — a marciusi szép napok
folytak.

Azon pillanatban az ország egész tömegben
egynek látszott. Mindenkit, az elsőől az utolsóig
egy eszme látszott lelkesíteni. A fővárosban nem-
zeti kokárdánkat még a koldusok is feltevék.

A fővárosban egy forradalmi választmány
volt a tetleges főhatalom. Ha választmánynak kedve
leendett bármely pillanatban az ország kormá-
nyát és kezébe vehette volna.

A vidék a mi első mozgalmunkat úgy vevé
mint a szabadság első hajnalát, melly felé az éb-
redő nép minden felől oda tekintett.

Az országgyűlés eloszlása után, politikánk ki-
fejtésében a megállapodás jelei kezdtek feltűne-
dezni; 1848-ban pedig a megállapodás annyit mint
visszalépes, valószínűs halál.

A ministerium azt hitte, hogy az országgyűlés

volt a harc, a parlamentaris kormány pedig a
harc és győzelem gyümölcse, mellyet az eloszlás
után csak élveznünk kell.

Mi ellenben parlamentar kormányunkat sem
tekintjük még többnek, mint első használható fegy-
vernek arra, hogy azzal, azt mi minden nemzet-
nek egyedüli kincse, kiviani lehessen.

Ha jelen kormányunk állását, a mi értelmünk-
ben fogja fel: a bajok, mellyek környeznek sokkal
kisebb mértékben tűnnek fel. Az ezernemű szen-
vedélyeket jó előre megelőzni lehetett volna.

Most egy kevésse jobban kezdenek ügyeink
menni.

De ki biztosít minket, hogy azon perczben,
mellyben legkevésbé sem várnök, olly hírrel le-
petünk meg, mi által az első hónap tétlenül elmul-
ta a legiszonyatosb alakban fog feltűnni.

És ez volt a különbözés, ez volt, a miért
a ministerium ellenében mint oppositio léptünk
fel. Ezért sürgettük a nemzeti-gyűlést.

A nemzeti gyűlés össze van hívva. Ez fog sor-
sunk felett határozni.

Am várjuk el az eredményt. Egy rövid hó
után Magyarország a körülményekhez képest hi-
ven lesz képviselve.

Mi illusiokat nem akarunk magunknak csinál-
ni. Mi előre tudjuk, hogy a tisztán radical párt e
gyűlésben roppant nagy minoritásban fog maradni.

A ministerium maga is, a mint látszik inkább
el tür maga körül kilenczvenkilencz pecsovicot
mint egy radicalt.

De ez minket nem fegyverez le. —

A sors úgy határozta, hogy Magyarország
ügyei a külföldön intéztessenek el.

A külföld jelenleg egy nagyszerű dráma,
mellynek kifejlését a oseekvény bonyolódásaiból
még ki nem ismerhetni.

A mi politikánk ollyan természetű, hogy an-
nak győzelmét egy nap meghozandja.

A ministerialisok azt hiszik, hogy illy nap nem
fog lenni, ám ne legyen, de jaj nekünk, ha az
minket készületlenül fog találni.

Ez értelemben a mi politikánk a radicalok
doctrinájára lesz alapítva.

Tisztán radicalok leszünk. Nem vétkezünk e
szép név ellen, mint különben most nagyon is
megszokott dolog.

A specialis kérdésekben radicalismusunk abból
fog állani: hogy egyedüli tekintet les z előtünk
a haza boldogsága, legutolsó egy némelylek ki-
váltsági, vagy a gót időkből meg maradt historiai
jogok.

Ez értelemben fogunk mi, és dolgozó társaink
működni.

E tekintetben bátrak vagyunk lapjainkat a sza-
bad szó barátainak figyelmébe ajánlani.

Országgyűlési tudósításainkat gyorsan s e

mennyiben lehetséges lesz még az ülés napján
fogjuk adni.

Azonban elhagyva a sok táblabírói phrasist
afra szoritkozunk a mi lényeges jellemző tanu-
ságos. —

Majd a mi a mulatságost illeti lesz gondunk,
hogy saját modorunkban egy néha olvasóinkat
felvidítsuk.

Előfizethetni Pesten, csak a kiadó-
nál (a Beimelféle nyomdában, aldu-
nator Piaristák épülete) vidéken a
k. postahivataloknál.

Előfizetési ár:

Julius elejétől kezdve félévre. Pes-
ten házhozordással 5 ft. Vidékre pos-
tán boritékban 6 ft.

Évnegyedre Pesten 2 ft 30 kr. vi-
dékre postán 3 ft 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak hely-
ben, s a hónap első napjától számítva
1 forintjával fogadunk el.

Ugy látszik, hogy ismét elérkezett ideje, hogy
a világ szinpadáról egy király megint letisztuljon.

Itt par hasard arról van szó, kinek palotája
Nápolyban van.

Olvasóink előtt nem mondunk ujságot, ha a
nápolyi május tizenötödiki történeteket felem-
lítjük.

Május tizenötödike! Ez Európában ismét egy
uj nevezetes nap lett. Párisban, Bécsben és Ná-
polyban egyszerre. Valjon nem jogosan és alapo-
san lehet e itt gyanakodni, hogy mind ez össze-
kötetésben van, s hogy ezen mozgalmakat egy
titokban működő, s királyi gazdagsággal ellátott
pártok idézik elő.

Az természetesen egészen más kérdés, hogy
ezen párt illynemű működéseivel, mit fog elérni.
A szabadelvű ügyek barátjai meglöbetnek nyu-
godva, az ellenpárt saját keble felé irányozza a
halálos döfést.

A nápolyi legujabb történetek méltó boszan-
kodással töltönek el mindenkit, de nem kell két-
ségbeesni.

A contrarevolutio hire váratlanul jött, várva
várunk ismét egy újabbat.

A király meg akará nyitni az országgyűlést. A
követek, s a miveltszót egy kérelemmel járult
a királyhoz, mellyben az europai feudalismus azon
utolsó lovagvázat, a peerséget eltörölteni ki-
vánják.

A kérelem mozgalmat idézett elő, a mozga-
lom vitákat és félreértéseket.

És minthogy, a mint látjuk, 1848ban a parlia-

menti szószékek, a barricadok, a nép felszaggatás az utcái kövezetét.

A király kapott az alkalmon. Tudva van ugyan is, hogy ezen ember Europa legmegrögzöttebb aristocrataja halálos ellensége minden szabad eszmének előhaladásnak és constitutiona-
lismusnak.

Mintha csak várta volna az alkalmat.

Rögtön kirendeli a katonaságot. Hirtelenében megvesztegeti lazzaronikat, ezen család és hajlék nélkül az utcán élő boldogtalanokat, kiknek egy napra való eleményadás már elegendő zsold.

És elkezdődik a harcz. Ki ellen? a polgárság, az ifjuság s a nemzeti örök ellenében.

Azon művelt osztály ellenében, melly a historiában páratlanul önnepélyes fellépéssel az alkotmányt kivivta.

A harczban a győzelem vak szerencséje a királyhoz járt.

A következők.

A király, palotája tetejére ismét kitűzte a bourbonok absolutisticus zászlóját.

A lazzaronik három napig folyvást rablánek, gyujtogatának és gyilkolának...

Mit mond az olvasó a nápolyi király fényes győzedelmére, mit most a győzelem következményeire?

Na de hiszen nem is kellett Nápolynak több, hogy rövid idő múlva megmeneküljön minden bajtól.

Most a nápolyiak előtt a teendők elseje nyíltan és világosan áll. Mindenki tudja, honnan származik a rossz, melly kűtfőt kell elfojtani, hogy többé a nemzet a legiszonyatosb mézárításoknak ki ne legyen téve.

A nápolyi király részeg örömeiben nem látja, hogy saját maga alól rugta el a legerősbb támaszt:

E támasz a pietás volt, mellyel a nép királyához viseltetett. — E pietásnak ma már vége van. A nemzeti párt néhány nap alatt ismét felemelheti fejét.

És már tudósitanak is lapok, hogy a calabrias heggyi nép ezrenként rohan a főváros felé, boszút veendő a legnyomorubb áruláson. A lazzaroni elpártolhat a királytól vagy megverettetik és ekkor a következők: hogy Europa déli részében a civilizációnak egy virága: a nápolyi respublica fog kifejlenni.

A király ügye el van ítélve. Ezen népügyező király ki fog üzetni palotájából a mint eljő a perc, mellybn az elítéltetést végre hajtani lehet.

A zsarnoki hatalmak mindég akkor buktak meg, midőn többé ámitaniok lehetlen volt, midőn helyzetük fő kérdését tisztán és leplezetlenül kellett kitárniok.

Most a nápolyi nép jól belát az ügyekhez. A királynak még azon mentsége sem lehet, hogy tanácsadói gonoszak voltak, mert a győzelem után előbbi ministereit mind elkergette, mintegy örvendő, hogy megmenekedheték tőlök, kiket hihetőleg már is nagyon szabadelvűeknek képzelt találhatni.

Egy szabadság tehát ismét leván verve, el van temetve. De e jelen év politicali eseményekben sokkal termékenyebb, mint sem ez sokdíg így maradhasson.

A mai postán érkezett lapok már hozzák is a hirt, hogy a csata újra kitört.

Romeo... a republicanus párt feje, Nápolyban

van és ha az ég is úgy akarja, az árulókat elérendi a rögtöni büntetés.

A király, ki dicsőségének tartotta, hogy a zsoldos katonaság a megvesztegetett és tökéletesen fanatisált lazzaronitól, a polgárok és legderekkabb hazafiak holt teste felett újra felállítsa az absolutismus szennyes trónját, ám üljön bele kevélyen és irassa kiadandó parancsira, hogy ő isten kegyelméből Nápoly királya.

Isten kegyelme! zsoldos katonaság, bérelt lazzaronik.

Europa retrograd pártja, jer és örvendj dicső győzedelmeden.

Jun. 1.

A vérmezőn ma nagy ünnepély volt. A katonaság az alkotmányra esküdtetett fel.

Az ünnepély részleteiről — mellyek iránt igen komoly megjegyzendőink vagynak — holnap fogunk szólni.

Nagy Váradról írják.

Reszkető kezeke tudositom önt.

Ön el van veszve. Ön boldogtalan. Ön el van árulva. Önnek e postán elfogták egy levelét.

Ön ellen itt a táblabírák iszonyu kurutyolást visznek végbe. Meg tudták, hogy ön városunkba való, hogy szülei itt laknak s, hogy ön némelly esztendőben ősz táján látogatól haza szokott jönni. —

Ne jöjjön az istenért, mert minthogy ön itt-létében úgy is közel lakik a Peczéhez országunk e nagyszerű folyamához önt úgy mint szent Jánost egy zivataros éjjel a vízbe fogják czuppantani.

De hát az az elfogott levél... az az elfogott levél... mondja ön...

Nem akarom önt kinozni...

Ime a kérdéses levél, melly önnek adressalva Váradhoz közel egy falusi postán elfogattatott...

Petersburg, május 1. 1848.

Dragohu Palfiowszki.

Groho nej s posz dobrine.

Jeden krahpszkoj országka uherszki drohnoj liberalszky, szkreplicu pecsovicianszku.

Jeden Czarú pohn mranakszlicza drigli kraluj podgyszem „marczius tizenötödike“ znajehrodli 20,000 rubelszki.

Prahma graj milanopuff.

Czár Mikoláj.

Magyarul.

Kedves Pálfi.

Ön jól viseli magát.

Ön lapjával az országot liberalisból pecsovic-sá fogja tenni.

Én a czár elismeréseül, hogy a Marczius tizenötödike érdekekben dolgozik, ime küldök 20,000 ezüst rubelt.

Állando kegyeimmel.

Miklós Czár.

Pest jun. 1.

Az erdélyi oláhok küldöttsége pár napok előtt ment itt keresztül Bécs felé.

Mit akarnak s miben járnak, arról most szólni nem akarunk, most csak vezetőjökkel kívánjuk a hazát (Erdélynek ugyan nincs szüksége rá) megösmertetni.

Felső szilvási Nopcsa László — hogy az isten panaszképen ne vegye — mi régóta ismerjük, mi másszókkal annyit tesz, hogy főispáni szék-rei felmagasztaltatását csak azért nem helyeseltük, mert valamely magosa bb polczra is már rég érdemesítette magát.

Nopcsa László derék legény volt, mint főispán Hunyad megyét egy nagy haremme alakttá, mellyben ő basasága csak amugy dobá jobbra és balra a kendőt, mint Döbler atyánkka strausliit. Egyéb-iránt a megye az ő főispánsága óta kiszaroltatott ugyan, de annál népesebb lön, ez minden esetre nyereség, mellyhez a szerencsétlenné tett ifjú lányok és feldult házi viszonyok képe szolgál illustratioul.

Hunyad vármegyében a jobbágy egy héten 6-szor hajtattott ur dolgára, na de a hetedikén meg is fizettek ám a d e r e s e n.

Nopcsa László a férfinembeli lelkes ifjuságot is kedvelé, s az oskoláikat végzett fiatalokat ő vezeté a kártya és borasztalokhoz, hol zsebeik az aranyoktól s keblök a szeméremtől csak hamar megtisztittatott.

Oh könnyű volt ez Nopcsa uramnak, das war ihm nur eine Spielerei.

Faro, makao és másféle bankjai minden télen megnyíltak Kolosvárt, s a demoralisatio fészke az ő lakásán volt.

Mondjam tovább vagy ne mondjam, mi volt Nopcsa László?

Mondjam e mint ingerlé egy fiatal rokonát párbajra, mint fenyegeté őt házátoli elüzéssel, ha nem hívja ki ellenét, kivel már egyszer kibékült? mondjam e, hogy az ifju e vivás rögtöni áldozatja lön.

Mondjam e, hogy Nopcsa László azon felső szilvási Nopcsa Eleknek testvér öcse, ki ép olly lusta mint honáruoló cancellár volt, kinek kezeibe jutott hivatalos irományok Lethét pasirozták, kinek bureauja egy nagy temető volt, mellyben az acták mint choleralalottak feküdtek egymáson, kitől Jósika olly roppant restantiat velt által, hogy a mulasztásokboli kigazolásokra a kormányszéktől kelle két referenst vinni fel Bécsbe; ki olly rest volt, hogy cancellari állomásából, minden egyéb a fekete camarillába juthatásra megkivántató tulajdonai mellett is kiléptetett.

És ezen Nopcsa László most az oláh mozgalom élére áll és magát oláhnak valija, melly névért pedig B—val néhány évck előtt bajt is vivott, mint ezt ördögileg marquirozott képén most is látható vágás is bizonyítja.

És ezen dominus ki eredetét szégyenlé, megtagadá, s vérrel igyekezék azt elmosni, most az oláhok élére áll!

Miért? tán felébredt lelkében a nemzetiség a faj iránti szent érzet?

Ugyan ne rágalmazzunk, kiégett lelkiismeretű keblében illy nemes indulat nem lakik. A félelem igen a remegés téteté vele e lépést, mert tartott tőle. hogy azon oláh jobbágyok, kiket kinzott és nyuzott majd megfizetik mindazt mivel tartoznak, és lön vezetőjök, de tévutakra, mellyeken még számára babér is nőhet, de az nem fogja homlokát övedzni.

Ez hű képe felső Szilvási Nopesa Lászlónak, kinek nevét az erdélyi jobbágy igen jellemzőleg Lopesal Lászlónak mondja ki.
Csernátóni.

Juni 1.

A bécsi védegyelet részvényesnéinek névsora fekszik előttünk.

Austria aristocratiájának majd minden neve megtalálható benne.

És ez ellen semmi kifogásunk, sőt csak egy lelkes éljént mondhatunk azon nőknek, kik honjuk érdekeit, piperéik és megszokott fényűzésök hiúságának elébe tenni tudják és akarták is.

De vannak e sorozatban olyan nevek is, melyeknek ott állaniok szabad nem volna, magyar főrangú hölgyek nevei, kiknek magukat ez évre feljegyeztetni joguk nem lenne.

S pedig nem azért, mert mostoha leányai ez édes anya-hazának, mellyből tápot szívnak s hálaból róla megfedkeznek, melly módot nyujt nekik fényt üzni, s minden szeszélyeiket kielégíthetni, a nélkül, hogy csak feléje is jönnének, s külföldön örökös tartózkodásokban a szent és önzéstelen anya neve csak egyszer is hangoznék idegen zajhoz szokott füleikbe.

Nem azért, erről számoljon majd lelkök a hazageniusának, kire életök egyetlen percében sem gondoltak.

Henem azért, mert épen e nevek hordói voltak azok, kik a magyar védegyelet keletkeztekor gunyoros képeket csináltak, csufondárosan nevetek „über-diese Krähwinkliaden von einer pesther Aristocratie, fi donc.“

Mert épen ezen magos grófnők és bárónők voltak, kik magoknak a magyar védegyeletről legképtelenebb és szerencsétlenebb bon mots-kban tetszetek, s benső lelki örömmel azt mesélték honunk egyik valódián nemes és méltó leányáról, — kiknek ők cipőit megoldani sem érdemesek — hogy paraszt báránybőr bundákba öltözve jár a pesti egyetem előtt, hogy a tanárokról jövő fiataltságtól éljeneket kaphasson.

Szóval, mert épen ezen méltatlan leányai Magyar hazánknak voltak azok, kik régi szokásaikhoz híven a magyar védegyeletet is, mint belföldi válsalot nevetségessé tenni, annak hitelét megrontani teljes erejükből igyekeztek.

Ezért nincsen neveiknek joguk az austriai aristocratiá jelen névsorában állani.

Asszonyaim! köszönjék önök a tiszteletnek, mellyel a személyöktől elválaszthatatlan nem iránt viseltünk, hogy irányukben keblünk méltatlankodásainak élesebb kifakadásait visszafojtottuk, mert istenem a n e m e n kívül önökben mit sem becsülünk.

És köszönjék asszonyaim azon ősi szép neveknek, mellyeket e honnak más rájuk érdemes fiai és leányai is hordanak, hogy meg nem nevezük önöket egyenként, mert istenemre, a méltatlanul hordott családi néven kívül melly az egyedüli magyar volt, mit le nem vetkeztek önök előtt semmi ok kalapot velünk nem emeltet.

Isten velünk n a g y s á g o s asszonyaim! önöknek még titulus kell, hogy méltóságuk legyen, s ezért nem mondhatjuk, hogy „isten velünk polgártársnők.“

Csernátóni.

Pénz és katona!

E két szó most azon tengely, melly körül Magyarhon forog, mellynek azt a dicsőség és jóllét virányaira kell vinni. Ha részvétlenség vagy gyávaság iszapjában elakad, örökre elsüllyed.

A vihart, melly Europa felett felzúdult s egyre süvölt, fel nem tartóztathatjuk, mert ennek be kellett következni, mint a hőségől nyomott föld felett a fergetegnek, de irányt adhatunk neki, s kell is, hogy adjunk, a midőn nem rombolni, hanem tisztítani fog e vihar, az emberiség mentőjének fellázzadt haragja.

Az irányadás pénzből és katonából áll legfőképp.

Katonát kapunk, csak pénz legyen.

De minthogy a dolog kissé már a körmünkre égett; igen természetes, hogy lelkesen kell hozzáfogni az önkényes sereg felállításához, és pedig nem tizezer főnyihez, ha bármi válogatottak lennének is tagjai, mert ez legfelebb paradéra való leendhet.

Tudom, hogy többet is szándékozik a ministerium felállítani, e válogatott 10 ezer főnyi mintasereg meglesz, de nem lesz e késő? ha ezek válogatásával sokat időznek.

Én csak egy módot ismerek helyzetünkben, mellyet követnünk szükséges az önkényes sereg felállításánál, s ez következőkből áll.

Hogy a felveendő egyének egészségesek, ép testalkatúak, és kellő életkorúak legyenek, mert a nem ilyenek sem a mintaseregben, sem az azután következőben nem használhatók.

Hogy rögtön elrendeztessenek a felvettek, s gyakorlat alá vétessenek.

Hogy azon lelkesedés, melly az önkényeseknél mutatkozik, s mi a dolognak főfeltétele, fentartassék; ennek főfeltétele pedig az, hogy magyar és emberséges tisztekek láttassanak el.

Én tehát valami különös mintaseregnek eszméjét nem értem s célját nem látom.

Most néhány szót az őrseregnek lelkéről, vagy is a pénzről.

S minthogy a Pestihírlap egyik közelebbi számában azt olvastam, hogy a papság nem járul a haza oltárához, továbbá többektől hallottam s egy német pesti lapban is olvastam azon aggodalmat, miszerint ahhoz reményünk sem lehet, hogy Magyarhon képes legyen annyi pénzt előteremteni, a mennyiből egy, helyzetünkben megfelelő önkényes sereget felállíthatni és fentartatni, s így a megkezdett adakozásokkal, valamint az összebörzható önkényesekkel célzt nem fogunk érni.

Mindezekre röviden elbadva nézetimet, egy kis mérsekelt, felületes calculust teszek.

A papság igen jól tudja, hogy századok óta részesül hazánkban oly nagy és oly sok kedvezésekben, a mennyiben semmiféle rend, osztály vagy hivatalnokok nem részesültek soha, sem hazánkban sem az egész kerek világon.

S ha ezt nem tudná, akkor tudatlansága igen is nagy volna...

Értem a felsőbb rendű papságot.

S ugyan miért nyerte azon számtalan és rendkívüli kedvezéseket?..

Ennek oka a régi világban van eltemetve, midőn még vakbuzgóság, önkény és sötétség uralkodott.

De megjött valahára az 1848 év.

A fergeteg, melly a föld iszapjainak égbe törő gőzéből századokon át készült, végre kitört Europa fölött.

Hazánkba is betört villáma, s meggyújtotta a levegőt.

És láttunk nagy világosságot; megláttuk benn, miként röpködnek a magosban a sötétségnek madarai, megláttuk a fekete denevéreket, a ragyogó szárnyu kigyókat, megláttuk a nemzetnek véres, roncsolt testét, és láttuk, miként rohannak reá a denevérek és kigyók, miként szívják és szaggatják tagjait.

Mindent megláttunk és elirtóztunk! —

S mi következik mind ezekből?

Az, hogy nem élünk olyan időkben, a midőn a papság szabadalmat nyerhetne arra, hogy a haza oltárára nem tartozik áldozni.

Most lássuk a calculust.

1) Van Magyarhonban művelés alatti föld 44,888,008 hold, egy holdra egyre-másra 15 p. krt téve, lesz összesen 11,222,002 p. frt.

2) A főpapok azon kívül, a mi a birtokukban levő földek után reájok esik, mint családalanok adhatnak még különösen. Van pedig összesen 19 érsek és püspök, egyre-másra kétezer p. forintjával számítva, lesz összesen 38,000.

Van 331 kanonok, apát és prépost, a tiszteletbelieket ide nem számítva, ezekre 200 pforintjával esik 66,200.

3) Van Magyarhonban 126 város, itt egyre ezer p. forintot téve, oda számítva a háztulajdonosokat s minden nemű vagyontalanokat, lesz összesen 126,000.

Van továbbá 792 mezőváros, ezekre száz p. forintjával esik 79,200.

Vége van 13,766 falu, ezekre 5 pforintjával esik 568,830.

Összesen 11,600,232 pfrt.

Tizenegy millió, hatszáz ezer, kétszáz harminckét forint pengő a nélkül, hogy valaki megérdemelné magát.

Mondja aztán valaki, hogy Magyarhon nem képes pénzt teremteni elő annyit, miszerint az egy megfelelő önkényessereg felállítására s fentartására elég legyen.

Csak akarat kell hozzá.

Herczeg.

Polgár szerkesztő!

Becsés lapja 64 számában Pediglentől, gyógyszerészi vizsgákat illető párbeszéd van közölve, melly a közönséggel elhíthetni akarja, hogy a benne felhozott gyerekes sületlen kérdések megfejtéséért milly könnyű gyógyszerészi oklevelet nyerni

Én mint a gyógyszerészi szigor-vizsgák bizottmány tagja, kötelességemnek tartom nyilvánítani: hogy Reiszinger tanár egész szigorral kérdezett ki eddig mindenkit; sőt buzgóságában vizgáit a szabály szerinti (¼ óra) időn túl is kiterjeszti.

Az át — vagy nembocsájtás nem csupán Reiszingertől függ, hanem a vizsgáló bizottmány többi tagjaitól is: mint Sadler, Nendtvich tanárok, Schmidt dékán, Frivaldszki, Tessényi orvosok és csekély magamtól: s így minden átbocsájtott egyén képességeért minden egyes bizottmányi tag felelős.

Láthatja ebből polgár, szerkesztő! hogy milly sok viz s tűz próbát kell a jeleltnek (candidat) kiállani, még az orvosokat megelégedésével oklevélet nyer.

Ezeket előre bocsájtvá az említett párbeszédet mást nevétségessé tenni akaró viszketegnek valótlannak nyilvánítom; miről mindenki személyesen meggyőződhetik meglátogatván a nyilvánosan tartott gyógyszerészi szigorvizsgákat (újvilág uca egyetemi épület 2-ik em. reg. 9—12 óráig délut. 3—6-ig); így legalább tanuja leendő annak, hogy a tanulásra illy rövid s zaj tellyes időben is minden tanokból milly kielégítő s szép feleleteket adnak a gyógyszerész polgártársak mi mind nekik mind tanárjaiknak dicséretére válik: s hallani fogja hogy a jeles Nendtvichünknek vegytanbóli legfogárdabb kérdéseit is milly ésszerűen s milly könnyen fejtik meg. Pedig a vegy- és gyógyszerismetan a fő- vagy is kenyértudomány a gyógyszerésznek.

Reménylem ezen igénytelen soraimnak lapjában helyt adand; mire őszinte tisztelettem mellett kéri polgártársa:

Szabó Alajos.

Pest maj. 29.

Az országos vaspálya műtani főfelügyelője Hieroními Otto Ferencz.

Meg kell vallani: a közlekedési minister ezen kinevezésében szerencsésen talált, alkalmasint nem kérdezte meg azt a szerencsétlen „építési főigazgatóságot“, melly ott Budán rongálja a szabad levegőt, mint egyik romlandó maradványa a megdőlt burocratiának.

A tisztelt főigazgatóság a dolgok régi rendében nagy szerepet játszott, az alárendelt hivatalnokok elnyomásában s üldözésében, s ugyan csak megérezte ám subalternatusaival, hogy az ő bölcs (!) üggytanos véleményén alapulnak az istenben boldogult consilium kegyes intézvényei, minden országos építési tárgyban.

Jaj volt annak a szegény mérnöknek, kiről azt hitte: hogy az szakértőbb lehet mint ő, avagy az ő bölcs (!) véleményét minden további gondolkodás nélkül nem bámulta.

Igy áldozatul estek többen, maga Hieroními is egyike volt azoknak, kik szüntelen mellőztettek szaktudományi jelesség miatt.

Azonban hinni akarjuk, hogy közlekedési minister ur kormánya alatt az igazság és tehetség nem fog elnyomatni, hanem felismervén a helyzeteket, intézkedni fog, hogy az országos hivatalnokok jellemét, olly tettek ne árnyékolják be, mint szintén reméljük, hogy építészeti osztály reorganisatiojával nem ollyan Vargaféle prokátor embert, ki tisztjében csak anyagi hasznát hajhássza,

de mai napig alapos tanismeretének legcsekélyebb élet sem adá s adni nem is képes, hanem szakértő és tiszta hazafi jellemű egyéneket alkalmazand, millyen például Berger Lajos igazgató-segéd, kit ministeri figyelembe különösen ajánlunk.

(2)

Hirtelen elutazás miatt.

Hátas és kocsis lovak, fiatalok, hibátlanok és jól betanítottak jutányosan eladandók. Budán, krisztina város kék golyó utczában 286. szám alatt.

(36)

(3)

Kos-eladás

Jövő pesti Medard vásár alkalmával május 30kától fogva junius 5ig Gróf Hunyady József jubnyájából különféle gyapjúminőségű hágo kosok lesznek eladás végett a M. Gazd. egyesület köztelkén (üllői uton) kiállítva.

(30)

Magy. közép- ponti vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik Majus 20-tól Augusztus végeig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarban megjelenni.

Pestről Szolnok felé	személyvonat reggeli 6 órak.
„ „	tehervonat délben 11 ó. 45 p.
„ „	személyvonat délután 2 ór.
Szolnokból Pestre.	Tehervonat reggeli 3 óra 45 perc.
„ „	Személyvonat reggeli 6 óra 25 perc.
„ „	Személyvonat délután 2 óra 15 perc.
Pestről Váczfelé	reggel 6 óra 30 perc.
„ „	délután 2 óra 30 „
„ „	„ 5 „ 30 „
Váczról Pestfelé	reggel 8 órakor
„ „	délután 4 „
„ „	„ 7 „

Gőzhajók járása
1848-ik évi május 1-jétől kezdve.

Pestről Bécsig naponkint, reggeli 6 órakor, kapcsolatban Győrrel.

„ Orsovára minden vasárnap, reggeli 5 órakor. Galacz és Konstantinápolyi kapcsolatban az oláh részen, és május 7- és 21-kén Odessával.

„ „ minden csütörtökön reggeli 5 órakor (minden 14 napokban egyesül Galacz és Konstantinápolyal a török részen.)

E gőzösök megérkeznek Orsováról minden vasárnap reggeli 4 órakor, és minden csütörtökön délutáni órákban.

„ Tittelig minden kedden és pénteken reggeli 5 órakor, le- és fölfelé Eszéken át; a kedden elinduló gőzös Szegeddel kapcsolatban áll.

E gőzösök minden vasárnap és szerdán délutáni órákban Tittelből megérkeznek.

Vontatóhajók indulásai.

Pestről Bécsbe minden hétfőn és csütörtökön elindulnak; és minden szerdán és szombaton megérkeznek.

„ Orsovába minden kedden elindul, és minden szerdán megérkezik.

Szolnokból Tokajra.

E gőzös-járás folyvást folytatattatik, ha semmi akadály nem lép közbe, minden csütörtökön Szolnokból Tokajra, minden vasárnap Tokajból Szolnokra.

Pest, május 1-jén 1848.

Az első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság főgynöksége.

Megjelenik e lap **minden este** Előfizethetni e lapra Pesten a Beimel-féle nyomdában (Al-Dunator Piaristák épülete) és Emich Gusztáv könyvkereskedésében. — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM ÁRA 3 kr. pp.**